T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/773
KARAR NO : 2019/718
KARAR TR : 25.11.2019

ÖZET: 5326 sayılı Kanun'un 36. maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı yapılan itirazın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : T. Turizm Kongre ve Organizasyon Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. N.B.
Davalı : Sarıyer Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Z.İ.D.

OLAY : İstanbul Sarıyer Belediyesi Zabıta Müdürlüğünün 22.11.2017 gün ve 9-0025 sayılı İdari Yaptırım Karar Tutanağı ile, davacıya ait işyerinde başkalarının huzur ve sükununu bozacak şekilde (canlı müzik) gürültü yapıldığının tespit edildiğinden bahisle, davacıya 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 5.000,00 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 6. İDARE MAHKEMESİ; 08.02.2018 gün ve E:2018/233, K:2018/165 sayı ile, dava konusu idari para cezasının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesi uyarınca verildiği, bu durumda Kabahatler Kanunu'na göre verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiş, karara karşı davacı vekili tarafından istinaf yoluna başvurulması üzerine, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 10. İdare Dava Dairesi 13.09.2018 gün ve E:2018/2195, K:2018/1942 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiştir.

Davacı vekili, bu kez, aynı istemle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğince 28.2.2018 gün ve D.İş:2018/711 sayılı karar ile, süresi içinde itiraz edilmediği gerekçesiyle başvurunun reddine karar verilmesi üzerine, davacı vekili tarafından yapılan itiraz, İstanbul 6. Sulh Ceza Hâkimliği'nin 16.3.2018 gün ve D.İş:2018/1559 sayılı kararı ile kabul edilerek, İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğinin süre yönünden red kararının kaldırılmasına, itirazın esası yönünden bir karar verilmek üzere dosyanın Mahkemesine iadesine kesin olarak karar verilmiştir.

İSTANBUL 5. SULH CEZA HÂKİMLİĞİ; 19.03.2018 gün ve D.İş: 2018/1544 sayı ile, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 26.4.2006 gün ve 5491 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değiştirilerek yürürlüğe giren ceza hükümlerinin, 31.3.2005 tarihinde yayımlanan ve 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu'na göre sonraki Kanun (lex posterior) olduğu, bu iki düzenlemenin amacının özü ve ruhu birlikte ele alındığında, Çevre Kanunu ve bağlantılı mevzuatında yer alan gürültü ile ilgili düzenlemelerin Kabahatler Kanunu'na göre özel kanun (lex specialis) niteliği taşıdığı açıklanarak, gürültü eylemi nedeniyle verilecek idari para cezasına karşı yapılacak itirazların görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, davacı vekili tarafından yapılan itiraz, İstanbul 6. Sulh Ceza Hâkimliği'nin 29.3.2018 gün ve D.İş:2018/1747 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesinin Hicabi DURSUN'un başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25.11.2019 tarihli toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

İdari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece, 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak idari yargı yerince verilen karar suretleri temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 5326 sayılı Kanun'un 36. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

Hangi fiil ve eylemlerin kabahat niteliğinde olduğu, idari yaptırım türleri ve bu türler arasında sayılan İdari Para Cezaları ile İdari Tedbirlerin neler olduğu ve bunlara itiraz yolları 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda düzenlenmiştir.

30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 2. maddesinde; "Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır." hükmü yer almakta ve bu maddede kabahatin tanımı yapılmaktadır.

Kanun'un "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir." hükmü, ikinci fıkrasında da "Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir." hükmü yer almakta, böylece hangi fiillerin kabahat oluşturduğunun kanunda açıkça tanımlanabileceği hususunun yanı sıra, idarenin de genel ve düzenleyici işlemleriyle tanımlama yapabileceği belirtilmiş, ayrıca işlenen bir kabahatin karşılığı olan yaptırımın türü, süresi, miktarının ancak kanun ile belirlenebileceği de ifade edilmiş, 3. maddesini değiştiren 6.12.2006 günlü, 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesinde, " (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır." denilmiş;

Kanun'un 16. maddesinde, kabahatler karşılığında uygulanacak olan idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu, idari tedbirlerin ise, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olduğu hükme bağlanmış; Kanunun 27. maddesinin (1) bendinde, "İdari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, Sulh Ceza Mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" ve (8). bendinde ise, "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararlarında verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür" hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Yasa'nın "Gürültü" başlığını taşıyan 36. maddesinde, "(1) Başkalarının huzur ve sükununu bozacak şekilde gürültüye neden olan kişiye, elli Türk Lirası idari para cezası verilir.

(2) Bu fiilin bir ticari işletmenin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiye bin Türk Lirasından beş bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(3) Bu kabahat dolayısıyla idari para cezasına kolluk veya belediye zabıta görevlileri karar verir" hükmü yer almıştır.

Olayda, Sarıyer İlçesi, Maslak Mahallesi, 1453 Söğütözü Sokak No: 20H/B57 adresinde faaliyet gösteren davacıya ait işyerinde, şikâyet üzerine Sarıyer Belediyesi Zabıta Müdürlüğü görevlilerince 22.11.2017 günü saat 23.30'da yapılan denetimde, başkalarının huzur ve sükûnunu bozacak şekilde gürültü yapıldığı belirtilerek, davacı adına 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesi uyarınca 5.000,00 TL. idari para cezası verildiği anlaşılmıştır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 36. maddesine göre idari para cezası verilmiş; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren başka bir karar verilmemiştir.

Bu durumda, davacıya verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 19.03.2018 gün ve D.İş: 2018/1544 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğince verilen 19.03.2018 gün ve D.İş: 2018/1544 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.11.2019 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN